

Statsbudsjett 2024

Nøkkeltall i budsjettet/makroøkonomiske betraktninger

Kunnskapsdepartementet: Budsjett og satsinger fra regjeringen

Kommunenes budsjettopplegg 2024/Rammefinansiering

Hva får dette å si for våre medlemmer?

Gruppearbeid

Nøkkeltall og makroøkonomiske betraktninger

- Krevende økonomisk situasjon med høy inflasjon og høye renter
- Finanspolitikk og pengepolitikk må spille på lag
- Finanspolitikken kan ikke motarbeide pengepolitikken
- Tjenestene skal kunne opprettholde aktiviteten, tross økende inflasjon
- Kompensasjon for økt prisvekst i revidert budsjett 2023
- Oppjustert anslag for prisvekst for 2023, 2024 og 2025 KPI: 6%, 3,8% og 2,5%
- Anslag prisvekst 2023, 2024, 2025 KPI JAE underliggende prisvekst: 6,4%, 4,1% og 2,7%
- Et nøytralt budsjett. Nøytral innvirkning på økonomien
- Effekt på økonomien: 0,0-0,1% ulikt resultat i forhold til ulike modeller man bruker i Finansdepartementet
- Budsjettimpuls: 0,4%
- Bruk av oljepenger: 2,7%
- Det oljekorrigerte budsjettunderskudd anslås til å være 336,5 mrd. kroner i 2024 og motsvares av en overføring fra statens pensjonsfond utland for å få budsjettet i balanse

Fortsetter:

- Statsbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland.
- For 2024 ligger netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten an til å bli 832,2 mrd. kroner, som er 495,7 mrd. kroner høyere enn overføringen fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet for å dekke det oljekorrigerte underskuddet.
- Rente- og utbytteinntekter i Statens pensjonsfond anslås til 360,6 mrd. kroner, hvorav 344,0 mrd. kroner fra utenlandsdelen av fondet.
- Dette innebærer at det samlede overskuddet på statsbudsjettet og i Statens pensjonsfond i 2024 anslås til 856,3 mrd. kroner.

Hovedsatsinger i budsjettet for 2024

- Holde folk i jobb, skape nye jobber og styrke arbeidslinja.
- Sørge for grunnleggende god lokal velferd i skolen, helsetjenesten, eldreomsorgen og andre viktige tjenester.
- Ta vare på dem som rammes av den høye prisstigningen.
- Prioritere tryggheten og beredskapen i Norge i en urolig tid.
- Stille opp for Ukraina og mennesker på flukt og bidra til stabilitet og trygghet i Europa.
- Ivareta grønn omstilling og nå klimamålene.

Kunnskapsdepartementet: Satsinger og budsjett fra regjeringen 2024

- Makspris for barnehageplass reduseres fra 3000 kroner til 2000 kroner fra 1. august 2024
- For diskstrikskommunene blir den på 1500 kroner fra 1. august 2024
- Regjeringen foreslår å bevilge om lag 1,6 milliarder kroner til denne satsingen som vil gjøre barnehagen billigere for alle.
- Regjeringen foreslår å videreføre bevilgningen på 10 millioner kroner til satsing på innhold i skolefritidsordningen (SFO). Pengene skal gå til å styrke kompetansen til de ansatte, i hovedsak i form av videreutdanning for SFO-ledere.
- Fra før har regjeringen utvidet ordningen med gratis SFO til å gjelde for andreklassinger fra 1. august 2023. Dermed vil familiene til 60 000 elever kunne spare rundt 20 000 kroner i året.
- Ny tilskuddsmodell for private grunnskoler skal fases inn fra høsten 2024 og gir en anslått årlig innsparing i august 2024 på 51,5 millioner

Barnehageprisen settes ned

- Regjeringen foreslår å redusere maksimalprisen i barnehagene ytterligere. Maksimalprisen videreføres nominelt på 3 000 kroner per måned fra 1. januar 2024 og nedjusteres til 2 000 kroner fra 1. august 2024.
- Dersom barnehageprisen i regjeringen Solbergs siste budsjett på 3 315 kroner hadde fulgt prisveksten, ville den i 2024 vært 3 610 kroner.
- I kommuner i sentralitetssone 5 og 6, dvs. kommuner i mindre sentrale strøk, foreslås ytterligere nedjustering fra 1. august 2024, slik at maksimalprisen der vil være 1 500 kroner.
- I tillegg videreføres gratis barnehageplass for alle barn i Nord-Troms og Finnmark, og gratis barnehageplass fra tredje barn for familier med flere barn i barnehagen samtidig.

Satsing mot mobbing i skolen

- Regjeringen foreslår å bevilge 35 millioner kroner til å styrke arbeidet mot mobbing og for et godt skolemiljø:
- 15 millioner skal gå til å prøve ut lokale beredskapsteam. Det vil gi skolene tettere oppfølging av dedikerte ressurspersoner, og bidra til raskere og bedre innsats der skolemiljøet ikke er godt.
- 10 millioner skal gå til å utvide Læringsmiljøprosjektet. Det vil gi rom for at 35 nye skoler kan være med i ordningen. Læringsmiljøprosjektet er et tilbud til barnehager, skoler og kommuner som har slitt lenge med dårlig skolemiljø, og som har behov for veiledning utenfra.
- 10 millioner skal gå til statsforvalternes arbeid med å sikre elevenes rettigheter til et trygt og godt skolemiljø. Statsforvalterne støtter og veileder kommunene i å utvikle trygge skolemiljø. Statsforvalterne har også hatt en stor økning i antall skolemiljø saker, og bevilgningen skal bidra til å få ned køen av saker.

Kommunenes budsjettopplegg/Rammefinansiering 2024

- Regjeringens forslag innebærer en vekst i kommunesektorens frie inntekter på om lag 6,4 mrd. kroner.
- Dette er høyere enn intervallet på 5,6 til 5,9 mrd. kroner som ble signalisert i kommuneproposisjonen, og innebærer at sektoren får dekket økte demografi- og pensjonskostnader som er anslått til 5,9 mrd. kroner, og i tillegg får et handlingsrom utover dette på 0,5 mrd. kroner før satsinger innenfor veksten.
- Etterspørre hva midlene brukes til og hvordan satsinger på reduksjon i makspris på barnehage, gratis barnehage for tredje barn og gratis SFO for første og andreklassinger blir finansiert slik at det ikke går av virksomhetenes budsjett.

Hva nå? Regjeringen må forhandle for å få flertall for Statsbudsjettet

- Regjeringen har ikke flertall alene og må forhandle med andre partier i Stortinget. Fortrinnsvis med SV
- Statsbudsjettet behandles i Finanskomiteen i Stortinget og skal vedtas endelig av Stortinget.
- Statsbudsjettet for 2024 skal etter planen vedtas 4. desember 2023

Hva får dette å si for våre medlemmer?

- Manglene satsing på bemanning i barnehage
- Blir den økte prisveksten kompensert også på virksomhetsnivå?
- Blir reduksjonen i makspris for barnehage kompensert?
- Høyt lønnsoppgjør sammen med økte renter bidrar til at handlingsrommet for kommunene blir mindre og dette kan gå utover satsinger som kommer barnehagene, skolene og andre virksomheter der vi har medlemmer
- Vi må passe på at tilbudet til barn og unge opprettholdes i en krevende tid

Spørsmål til gruppearbeid

- Hvordan jobber dere med politisk og administrativt påvirkningsarbeid knyttet til kommunebudsjettet i deres kommune?
- Hva kan vi fra fylkeslaget bidra med for at det skal være lettere for dere å gjøre arbeidet der ute?
- Kan dere samarbeide lokallagene i mellom for å styrke det politiske påvirkningsarbeidet?
- Hvordan kan dere bidra til at ATV ute på arbeidsplassene blir mer opptatt av dette og hva ytrer de ønsker om knyttet til påvirkningsarbeid knyttet til budsjettarbeidet?